

Věc C-206/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

31. března 2021

Předkládající soud:

tribunal administratif de Dijon (Francie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

11. března 2021

Žalobce:

Pan X

Žalovaný:

Préfet de Saône-et-Loire

[omissis]

S přihlédnutím k níže popsanému řízení:

[omissis] Pan X, [omissis], navrhuje, aby Tribunal administratif de Dijon (Správní soud v Dijonu):

1°) zrušil rozhodnutí ze dne 23. listopadu 2020, kterým mu Préfet de Saône-et-Loire (prefekt departementu Saône-et-Loire) uložil povinnost opustit francouzské území [omissis]

[omissis]

Tvrdí, že:

- [omissis] [Or. 2]
- [omissis];
- [omissis];
- [omissis];

- ustanovení článků L. 121-1 a R. 121-4 code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile (zákon o vstupu a pobytu cizinců a azylovém právu), a tudíž jeho vyhoštění z francouzského území jsou v rozporu [*omissis*] s články 8 a 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod [dále jen „EÚLP“], jakož i [*omissis*] s článkem 21 Listiny základních práv Evropské unie [dále jen „Listina“], jelikož při posuzování existence dostatečných vlastních prostředků se nezohledňuje příspěvek pro dospělou osobu se zdravotním;
- [rozhodnutí o vyhoštění] je v rozporu s [*omissis*] článkem 8 [EÚLP] a je stíženo zjevně nesprávným posouzením jeho osobní situace.

[*omissis*]

[*omissis*] Préfet de Saône-et-Loire navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta.

Zejména tvrdí [*omissis*], že:

- finanční pomoc vyplácená francouzskou státní příslušnicí, u které pan X bydlí, je pouze zpětným převodem nájemného, které jí pan X platí;
- v tomto ohledu cour administrative d'appel de Lyon (Odvolací správní soud v Lyonu) pravomocným rozsudkem ze dne 23. června 2020 rozhodl, že ve skutečnosti „příspěvek pro dospělou osobu se zdravotním postižením je jediným zdrojem příjmů pana X“;
- cour administrative d'appel de Paris (Odvolací správní soud v Paříži) (CAA Paris, 15. května 2018, č. 17PA00903) rozhodl, že údajná diskriminace není prokázána, jelikož „článek R. 121-4 code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile [se týká] zohlednění všech nepříspěvkových sociálních dávek, a nikoli pouze příspěvku pro dospělou osobu se zdravotním postižením“.

[*omissis*] [Or. 3]

S přihlédnutím k:

- Smlouvě o fungování Evropské unie [dále jen „SFEU“];
- [EÚLP];
- [Listině];
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 [o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS] [dále jen „směrnice 2004/38“];

- code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile;
- [omissis].
- [omissis]

[omissis]

- 1 Belgickému státnímu příslušníkovi X, který se narodil dne 13. února 1984 a vstoupil na území Francie dne 1. července 2016, byla poprvé zamítnuta žádost o povolení k pobytu a uložena povinnost opustit území v rozhodnutí ze dne 14. srpna 2018, které nevykonal navzdory zamítnutí jeho žaloby na neplatnost rozsudkem ze dne 27. srpna 2019, který byl potvrzen rozsudkem cour administrative d'appel de Lyon ze dne 23. června 2020. Dne 23. prosince 2019 Préfet de Saône-et-Loire opět odmítl udělit panu X povolení k pobytu, uložil mu povinnost opustit francouzské území ve lhůtě 30 dní a stanovil zemi, do které bude moci být vyhoštěn, přičemž žalobce tuto povinnost opět nesplnil, ačkoli jeho žaloba na neplatnost byla zamítnuta rozsudkem soudu ze dne 12. prosince 2020. V rámci projednávané žaloby se pan X domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 23. listopadu 2020, kterým mu Préfet de Saône-et-Loire uložil povinnost opustit francouzské území ve lhůtě 30 dní, stanovil zemi, do které bude moci být vyhoštěn, a uložil mu zákaz návratu na francouzské území po dobu jednoho roku.

K rámci sporu:

- 2 Zaprvé, je-li tvrzeno, že směrnice [omissis] je v rozporu s ustanoveními Smluv, Listinou [omissis], obecnými zásadami práva Evropské unie nebo [ustanoveními] úmluvy, jíž je Evropská unie smluvní stranou, správnímu soudu přísluší – neexistují-li závažné obtíže – odmítnout uplatněný žalobní důvod, nebo v opačném případě předložit Soudnímu dvoru Evropské unie za podmínek stanovených v článku 267 [SFEU] předběžnou otázku. Totéž platí v případě, že je tvrzeno, že směrnice je v rozporu s [EÚLP], jelikož z čl. 6 odst. 3 [SEU] vyplývá, že základní práva zaručená [EÚLP] „*tvoří obecné zásady práva Unie*“. **[Or. 4]**
- 3 Zadruhé, je-li před správním soudem uplatněn žalobní důvod vycházející z toho, že samotný zákon provádějící směrnici je neslučitelný se základním právem, které je zaručeno [CEDH] a [omissis] tvoří obecnou zásadu práva Unie, přísluší správnímu soudu se nejprve ujistit, že zákon správně provádí ustanovení směrnice. Pokud tomu tak je, žalobní důvod vycházející z porušení tohoto základního práva prováděcím zákonem může být posouzen pouze podle výše popsaného postupu pro přezkum samotné směrnice. Totéž platí, pokud je uplatňována neslučitelnost zákona provádějícího směrnici s mezinárodní úmluvou, jíž jsou Francie a Evropská unie smluvními stranami.

K opodstatněnosti rozhodnutí o vyhoštění:

- 4 Cílem směrnice [2004/38] je zejména zabránit tomu, aby se „*při výkonu svého práva pobytu [...] osoby v počáteční fázi svého pobytu [staly] nepřiměřenou zátěží*

pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu“. „Proto by právo pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků delší než tři měsíce mělo podléhat určitým podmínkám“. Článek 7 odst. 1 směrnice [2004/38] stanoví: „I. Všichni občané Unie mají právo pobytu na území jiného členského státu po dobu delší než tři měsíce, pokud: a) jsou v hostitelském členském státě zaměstnanými osobami nebo osobami samostatně výdělečně činnými; b) mají pro sebe a své rodinné příslušníky dostatečné prostředky, aby se po dobu svého pobytu nestali zátěží pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu, a jsou účastníky zdravotního pojištění, kterým jsou v hostitelském členském státě kryta všechna rizika [...]“.

- 5 Článek L. 121-1 code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, který zajišťuje správné provedení článku 7 směrnice [2004/38], uvádí: *„Pokud jejich přítomnost nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek, mají všichni občané Evropské unie (...) právo pobývat ve Francii po dobu delší než tři měsíce, splňují-li jednu z následujících podmínek: 1° vykonávají výdělečnou činnost ve Francii; 2° mají pro sebe a své rodinné příslušníky uvedené v bodě 4° dostatečné prostředky, aby se nestali zátěží pro systém sociální pomoci, a jsou účastníky zdravotního pojištění (...)“.* Konečně článek R. 121-4 téhož zákona, který provádí čl. 8 odst. 4 směrnice [2004/38], stanoví: *„(...) Je-li to nezbytné, je při posuzování dostatečné povahy prostředků zohledněna osobní situace dotyčného. Požadovaná částka nesmí v žádném případě přesáhnout paušální částku sociální pomoci uvedené v článku L. 262-2 code de l'action sociale et des familles [zákon o sociální péči a rodině] (...). Zátěž pro systém sociální pomoci, kterou může představovat státní příslušník uvedený v článku L. 121-1, je posuzována zejména s ohledem na výši nepřispěvkových sociálních dávek, které mu byly přiznány, dobu trvání jeho obtíží a délku jeho pobytu“.*
- 6 V projednávané věci z písemností ve spise vyplývá, že pan X, dospělá osoba se zdravotním postižením se stupněm zdravotního postižení 80 %, pobývá na francouzském území od 1. července 2016 navzdory tomu, že mu bylo dvakrát odepřeno udělení konečného povolení k pobytu a byla mu uložena povinnost opustit francouzské území. Pan X nedokládá, že by byl ve Francii zaměstnán, a pobírá dávku pro dospělé osoby se zdravotním postižením, která je nepřispěvkovou sociální dávkou, v průměrné měsíční výši 531,15 euro. V napadeném rozhodnutí ze dne 23. listopadu 2020 Préfet de Saône-et-Loire uložil panu X povinnost opustit francouzské území ve lhůtě 30 dní z důvodu, že pan X nemá vlastní prostředky a že jeho setrvání na **[Or. 5]** francouzském území představuje zneužití práva vzhledem k zátěži, kterou tak představuje pro systém sociální pomoci. Ačkoli žalobce tvrdí, že od konce roku 2019 mu francouzská státní příslušnice vyplácí finanční pomoc, Prefekt tvrdí, aniž mu je oponováno, že tato pomoc ve skutečnosti představuje zpětný převod nájemného placeného panem X prostřednictvím sociální dávky, kterou pobírá jako dospělá osoba se zdravotním postižením. Každopádně i za předpokladu, že by tyto dary, jejichž měsíční výše po odečtení řady bankovních poplatků činí 405,83 eur, byly považovány za trvalé, z písemností předložených v rámci diskuze vyplývá, že ke dni napadeného rozhodnutí více než 60 % prostředků, kterých se dovolává pan X, jenž navíc

nedokládá, že je účastníkem zdravotního pojištění, pochází z francouzského sociálního systému, takže lze mít za to, že od svého příjezdu do Francie nedisponuje „*dostatečnými prostředky, aby se nestal zátěží pro systém sociální pomoci*“.

- 7 Kromě toho článek 8 [EÚLP] [uvádí]: „*1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. 2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných*“. Článek 14 [EÚLP] uvádí: „*Užívání práv a svobod přiznaných touto Úmluvou musí být zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení*“. Konečně čl. 21 odst. 1 [Listiny] stanoví: „*Zakazuje se jakákoli diskriminace založená zejména na pohlaví, rase, barvě pleti, etnickém nebo sociálním původu, genetických rysech, jazyku, náboženském vyznání nebo přesvědčení, politických názorech či jakýchkoli jiných názorech, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci*“.
- 8 V projednávané věci pan X [tvrdí], že jednak čl. 7 odst. 1 písm. b) a jednak čl. 8 odst. 4 směrnice [2004/38], které byly správně provedeny do vnitrostátního práva v čl. L. 121-1 bodě 2° a čl. R. 121-4 code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile, nemohou být bez toho, aby to vedlo k diskriminaci z důvodu jeho zdravotního stavu, zdravotního postižení nebo majetku, která je zakázána jak [ustanoveními] článku 8 ve spojení s ustanoveními článku 14 [EÚLP], tak článkem 21 [Listiny], vykládány tak, jak je vyložil Préfet de Saône-et-Loire, tedy že umožňují uplatnit podmínku „*dostatečných prostředků, aby se nestal zátěží pro systém sociální pomoci*“, vůči občanovi Evropské unie se zdravotním postižením, který z tohoto důvodu – stejně jako pan X – pobírá dávku pro osoby se zdravotním postižením, která představuje nepřispěvkovou sociální dávku hostitelského členského státu.
- 9 Za těchto podmínek, a přestože výše uvedený článek R. 121-4 code de l'entrée et du séjour des étrangers et du droit d'asile stanoví, že za účelem posouzení zátěže, kterou představuje občan Evropské unie, se zohledňují všechny nepřispěvkové sociální dávky, a nejenom dávka pro dospělé osoby se zdravotním postižením, vyvstává otázka [uvedená ve výroku tohoto rozsudku] [omissis] **[Or. 6]** [omissis].
- 10 Tato otázka je rozhodující pro řešení sporu, o kterém musí rozhodnout soud, a vyvolává závažné obtíže. Tuto otázku je tedy třeba položit Soudnímu dvoru Evropské unie na základě článku 267 SFEU [omissis].

ROZHODUJE TAKTO:

Článek 1:

Řízení se přerušuje [omissis] do doby, než Soudní dvůr Evropské unie rozhodne o následující otázce:

„Představují čl. 7 odst. 1 písm. b) a čl. 8 odst. 4 směrnice 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 tím, že vyžadují zdravotní pojištění a dostatečné prostředky, aby se dotyčný nestal zátěží pro systém sociální pomoci, nepřímou diskriminací – která je v rozporu s ustanoveními uvedenými výše v bodě 7 tohoto rozsudku – v neprospěch osob, které z důvodu svého zdravotního postižení nejsou schopny vykonávat výdělečnou činnost nebo mohou vykonávat pouze omezenou činnost, a mohou se tak nacházet v situaci, kdy nejsou schopny disponovat dostatečnými prostředky na zajištění svých potřeb, aniž významně či dokonce nepřiměřeně využívají systém sociální pomoci členského státu, ve kterém pobývají?“.

[omissis] **[Or. 7]** [omissis]